

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 254/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Š. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. O. P., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 36 písm. b), čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júla 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Š. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2005 doručená sťažnosť Ing. Š. B., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z 21. júla 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: «Dňa 3. 11. 2000 som podal na Okresný súd v Pov. Bystrici proti odporcovi P., a. s. žalobu o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Môj zamestnávateľ P., a. s. ukončil so mnou pracovný pomer okamžitým zrušením podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce dňom 16. 10. 2000. Okamžité zrušenie pracovného pomeru som považoval za nezákonné a neplatné. Preto som podal predmetnú žalobu a žiadal som, aby súd určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru vykonané listom žalovaného zo 16. 10. 2000 je neplatné a o určenie, že môj pracovný pomer v žalovanej organizácii naďalej trvá.

Okresný súd v Pov. Bystrici rozsudkom zo dňa 11. 1. 2001 sp. zn. 4 C 692/00 mojej žalobe vyhovel, určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo dňa 16. 10. 2000 je neplatné a že môj pracovný pomer trvá. (...)

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný P., a. s. odvolanie a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 5. 2. 2003 sp. zn. 5 Co 285/01 zmenil rozsudok súdu I. st. a môj návrh zamietol.

Proti tomuto rozsudku som podal dovolanie a Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 26. 2. 2004 sp. zn. 3 Cdo 71/03 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 5. 2. 2003 sp. zn. 5 Co 285/01 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 20. 10. 2004 sp. zn. 17 Co 64/04 znova zmenil rozsudok Okresného súdu v Pov. Bystrici zo dňa 11. 1. 2001 sp. zn. 4 C 692/2000 a žalobu znova zamietol.

Využil som svoje zákonné oprávnenie a proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20. 10. 2004 sp. zn. 17 Co 64/04 som podal dovolanie. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 21. 7. 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005 moje dovolanie zamietol.

Rozsudkom Najvyššieho súdu z 21. 7. 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005 došlo k porušeniu zákona, došlo k porušeniu mojich základných práv a slobôd a základných slobôd, vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy a z Ústavy Slovenskej republiky. Z týchto dôvodov som nútený domáhať sa ochrany svojich základných práv na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

Môj bývalý zamestnávateľ P., a. s. – žalovaný, mi doručil dve listiny o okamžitom zrušení pracovného pomeru. Prvá listina bola doručená dňa 11. 10. 2000. Prípisom zo dňa 13. 10. 2000 som žalovanému oznámil, že dôvody okamžitého zrušenia pracovného pomeru

sú neurčité, nejasné a bližšie nešpecifikované. Teda namietal som nezákonnosť tohto aktu a oznámil som, že podľa § 61 Zákonníka práce môj pracovný pomer ďalej trvá a žiadal som, aby mi žalovaný prideloval prácu podľa pracovnej zmluvy. Dňa 16. 10. 2000 mi žalovaný doručil novú listinu o okamžitom zrušení pracovného pomeru. V tejto listine sa okrem iného uvádza, že predchádzajúce zrušenie pracovného pomeru zo dňa 11. 10. 2000 „ruší“, pretože bolo neurčité. Tento prejav žalovaného som vzal na vedomie, prejavil som s týmto úkonom súhlas. Tento súhlas som prejavil ústne. Ústne som súhlasil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo dňa 11. 10. 2000 je nulitné a v zákonnej lehote som podal žalobu proti okamžitému zrušeniu pracovného pomeru zo dňa 16. 10. 2000.

Krajský súd v Trenčíne v rozsudku z 20. 10. 2004 sp. zn. 17 Co 64/04 zaujal právny názor, podľa ktorého som neuplatnil neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru k 11. 10. 2000 na súde a preto pracovný pomer medzi účastníkmi skončil týmto dňom. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 21. 7. 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005, ktorý napádam touto ústavnou sťažnosťou, prisvedčil tomuto názoru a moje dovolanie zamietol.

Tento právny názor Najvyššieho súdu SR je chybný. Je v rozpore so zákonom a je v rozpore s predchádzajúcim rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 26. 2. 2004, sp. zn. 3 Cdo 71/03. Najvyšší súd SR v citovanom rozsudku uvádza, že Zákonník práce v znení účinnom do 31. 3. 2002 možnosť odvolania okamžitého zrušenia pracovného pomeru neupravoval, na rozdiel od výpovede podľa § 44 ods. 3 Zákonníka práce. Najvyšší súd SR uvádza, že treba pripustiť úvahu o obdobnom postupe ako pri odvolaní výpovede. V tomto smere poukázal na rozhodnutie publikované v publikácii Zo súdnej praxe č. 6/1996, str. 134. Ide o rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 9. 1996 sp. zn. 4 Cdo 67/96, ktorý uvádza, že ak zamestnávateľ neplatne zrušil so svojim zamestnancom okamžite pracovný pomer, môže od tohto svojho prejavu odstúpiť so súhlasom zamestnanca, alebo ak mu zamestnanec oznámil, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával. V takom prípade je zamestnávateľ opätovne povinný pridelovať zamestnancovi práce dohodnuté v pracovnej zmluve.

Z týchto dôvodov som nemohol žalobou napadnúť okamžité zrušenie pracovného pomeru z 11. 10. 2000, pretože tento akt bol nulitný obojstranným prejavom vôle zamestnávateľa i mňa zamestnanca. Žalovaný vydal novú listinu o okamžitom zrušení pracovného pomeru 16. 10. 2000. Preto môj pracovný pomer nemohol skončiť dňom

11. 10. 2000. O tom svedčia aj ďalšie relevantné úkony žalovaného. Do dňa 16. 10. 2000 som bol evidovaný ako zamestnanec žalovaného. Do dňa 16. 10. 2000 mi bola vyplatená mzda. Sám žalovaný pripisom zo dňa 23. 10. 2000 oznámil Okresnému úradu práce v P., že môj pracovný pomer trval do dňa 16. 10. 2000. Tento postoj žalovaný prezentoval v priebehu celého konania. Vo vyjadrení na žalobu z 8. 1. 2001 žalovaný potvrdzuje, že pracovný pomer skončil 16. 10. 2001. Až vo vyjadrení na moje odvolanie z 21. 9. 2004 začína tvrdiť, že pracovný pomer skončil dňom 11. 10. 2000. Tento názor je absolútne chybný. Najvyšší súd SR ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom tento názor prevzal. Nemohol som predsa žalovať o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru z 11. 10. 2002, ktoré uznal za neplatné sám žalovaný a ja som s odvolaním tohto úkonu súhlasil. Takúto žalobu by musel súd zamietnuť. Ja som správne žaloval o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru zo dňa 16. 10. 2000.

Ďalšie porušenie zákona vidím v tom, že podľa § 205 ods. 3 O. s. p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Krajský súd v Trenčíne sa týmito zásadami neriadil. Poukazujem na odvolanie odporcu, ktoré podal proti rozsudku I. st. súdu, t. j. proti rozsudku Okresného súdu v Pov. Bystrici z 11. 1. 2001. V tomto odvolaní odporca vôbec neuvádza, že pracovný pomer mal skončiť dňa 11. 10. 2000. Toto tvrdenie začal uplatňovať až potom, keď Najvyšší súd SR ako dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 5. 2. 2003. Spoukazom na ustanovenie § 205 ods. 3 O. s. p. a ustanovenie § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd nemal na tvrdenie žalovaného, že pracovný pomer skončil 11. 10. 2000, prihliadať. Aj tu došlo k porušeniu zákona.

Túto argumentáciu som použil v dovolaní zo dňa 20. 12. 2004. Zdôraznil som, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20. 10. 2004 sp. zn. 17 Co 64/04 som bol vedome poškodený a namietol som zaujatosť tohto súdu. Najvyšší súd SR zamietol dovolanie. Vytýkam mu, že prevzal chybný názor Krajského súdu v Trenčíne. Vytýkam mu, že rozsudok nie je kvalifikovane odôvodnený a len všeobecne odkazuje na správnosť predchádzajúceho rozhodnutia.

Vytýkam Najvyššiemu súdu SR, že mi neoznámil termín pojednávania, na ktorom sa prejednálo moje dovolanie. Neoznámil mi spisovú značku a senát, ktorý bude o mojom

dovolání rozhodovat'. Podľa § 15 a) ods. 1 O. s. p., účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti, voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Podľa § 16 ods. 1 O. s. p., súd predloží vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 10 dní od jej podania. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu SR rozhodne do 10 dní iný senát tohto súdu.

Tým, že Najvyšší súd SR mi neoznámil, v ktorom senáte sa bude vec prejednávať, zbavil ma môjho práva uplatniť prípadnú námietku zaujatosti, zbavil ma možnosti osobne sa zúčastniť pojednávania súdu. (...)

Tvrdím, že napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu SR došlo k porušeniu môjho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 bod 1. ak porušeniu zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11 a k porušeniu mojich ústavných práv podľa čl. 36 písm. b), čl. 46 ods. 1. a čl. 48 ods. 2. Ústavy SR.

Na základe týchto skutočností navrhujem, aby senát Ústavného súdu SR po predbežnom prerokovaní túto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania vyniesol tento nález:

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. 7. 2005, sp. zn. 4 Cdo 8/2005 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 bod 1. a k porušeniu zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11 a k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnávania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) Ústavy SR, k porušeniu ústavného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2. Ústavy SR a k porušeniu ústavného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 7. 2005, sp. zn. 4 Cdo 8/2005 za zrušuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastupovania na účet advokáta JUDr. O. P., do 15 dní od rozhodnutia. (...))»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 36 písm. b) ústavy sa zaručuje ochrana proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nesmie vykladať ako oprávnenie pre štát, skupinu alebo osobu vykonávať činnosť alebo uskutočniť skutok s cieľom narušiť práva alebo slobody v dohovore zakotvené alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než je ustanovené v dohovore.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júla 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005.

K námietke porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručené
v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom všeobecných súdov, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení vo veci sťažovateľa. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýka, „že prevzal chybný názor Krajského súdu v Trenčíne. Vytýkam mu, že rozsudok nie je kvalifikovane odôvodnený a len všeobecne odkazuje na správnosť predchádzajúceho rozhodnutia. Vytýkam Najvyššiemu súdu SR, že mi neoznámil termín pojednávania, na ktorom sa prejednálo moje dovolanie. Neoznámil mi spisovú značku a senát, ktorý bude o mojom dovolaní rozhodovať. Podľa § 15 a) ods. 1 O. s. p., účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti, voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť“, pričom sťažovateľ je toho názoru, že z uvedeného dôvodu nemal možnosť namietať predpojatosť senátu najvyššieho súdu, ktorý rozhodoval v danej veci.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že:

«Rozsudkom Krajský súd v Trenčíne z 20. októbra 2004 sp. zn. 17 Co 64/04 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 1 000 Sk, do 3 dní.

S prihliadnutím na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky riešil ako predbežnú otázku platnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru danú navrhovateľovi dňa 11. októbra 2000.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 30. septembra sp. zn. 4 Cdo 67/96 vyslovil právny názor, že i keď Zákonník práce neobsahuje konkrétnu úpravu týkajúcu sa podmienok, za akých môže dôjsť k odvolaniu okamžitého zrušenia pracovného pomeru, je

potrebné vychádzať z autonómnej vôle zamestnávateľa a zamestnanca naďalej zotrvať v pracovnoprávnom vzťahu za nezmenených podmienok, sledujúcej zamedzenie nepriaznivým účinkom a dôsledkom okamžitého zrušenia pracovného pomeru bez zreteľa na jeho platnosť, resp. neplatnosť určenú súdnym rozhodnutím.

V prejednávanej veci odporca „zrušil“ okamžité zrušenie pracovného pomeru dané navrhovateľovi 11. októbra 2000. Toto „zrušenie“ (správne by malo byť odvolanie právneho úkonu) je obsiahnuté v písomnom zrušovacom prejave odporcu z 16. októbra 2000, ktorým malo dôjsť k okamžitému zrušeniu pracovného pomeru medzi účastníkmi konania a to okamihom doručenia tohto prejavu vôle odporcu do rúk navrhovateľa. Nešlo teda o taký prejav vôle zamestnávateľa, s ktorým by bola spojená jeho vôľa, zotrvať so zamestnancom v pracovnoprávnom vzťahu za nezmenených podmienok, pretože súčasne s odvolaním prvého okamžitého zrušenia pracovného pomeru mu doručil druhé okamžité zrušenie pracovného pomeru. Navrhovateľ sa mylne domnieval, že ak súhlasil s odvolaním okamžitého zrušenia pracovného pomeru z 11. októbra 2000, k zamedzeniu jeho účinkov už nebolo treba podať žalobu o jeho neplatnosť postupom podľa ustanovenia § 64 Zákonníka práce. Na veci nič nemení skutočnosť, že okamžité zrušenie pracovného pomeru dané odporcom navrhovateľovi 11. októbra 2000 nemalo náležitosti ustanovenia § 53 Zákonníka práce. Medzi účastníkmi konania nebol zhodný prejav vôle, zotrvať v pracovnoprávnom vzťahu za nezmenených podmienok. Navrhovateľ neuplatnil neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru k 11. októbru 2000 na súde (§ 64 Zákonníka práce), a preto pracovný pomer medzi účastníkmi skončil týmto dňom. Z uvedeného dôvodu neskúmal, či zo strany odporcu došlo k nesplneniu pracovných povinností a k porušeniu pracovnej disciplíny v takej intenzite, ktorá by odôvodňovala okamžité zrušenie pracovného pomeru. Preto rozsudok okresného súdu zmenil a návrh zamietol (§ 220 ods. 1 O. s. p.). (...)

V danej veci dovolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku krajského súdu.

Dovolací súd z obsahu spisu a z vykonaného dokazovania dospel k zhodnému názoru ako odvolací súd, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, pretože medzi účastníkmi konania nedošlo k zhodnému prejavu vôle zotrvať v pracovnoprávnom vzťahu za nezmenených podmienok. Navrhovateľ neuplatnil neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru k 11. októbru 2000 na súde a preto pracovný pomer navrhovateľa skončil týmto dňom.

V tomto smere záver krajského súdu zodpovedá skutkovému stavu a jeho posúdenie po právnej stránke je správne. Dovolací súd poukazuje na dôvody uvedené v rozhodnutí odvolacieho súdu a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Pokiaľ ide o námietky dovolateľa uvedené v dovolaní, že krajský súd vyslovil nesprávny názor a porušil vo viacerých smeroch v danej veci zákon, tieto dovolací súd považoval za nedôvodné. Naopak krajský súd sa riadil pokynmi najvyššieho súdu uvedenými v jeho zrušujúcom rozhodnutí a v zmysle toho napokon komplexne vyhodnotil vykonané dôkazy v zmysle ustanovenia § 132 O. s. p. a vo veci správne rozhodol. (...)»

Podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by rozsudok najvyššieho súdu z 21. júla 2005 sp. zn. 4 Cdo 8/2005 bolo potrebné považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Bolo nepochybne v právomoci najvyššieho súdu príslušné zákonné ustanovenia vyložiť. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad najvyššieho súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neakceptovateľný, tak že by jeho následkom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, ako to tvrdil sťažovateľ vo svojej sťažnosti. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa označených článkov ústavy a dohovoru, preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ sťažovateľ namietal, že najvyšší súd neodôvodnil „kvalifikovane“ napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, pretože len všeobecne odkázal na správnosť predchádzajúceho rozhodnutia, treba poukázať na ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Z citovaného rozsudku najvyššieho vyplýva, že najvyšší súd skutočne založil svoje rozhodnutie vo veci sťažovateľa na predchádzajúcom rozhodnutí krajského súdu, keď „dospel k zhodnému názoru ako odvolací súd“. Názor odvolacieho súdu však najvyšší súd do svojho rozhodnutia stručne zakotvil a až potom na toto odôvodnenie poukazuje. Tento postup najvyššieho súdu nie je možné považovať za odporujúci citovaným článkom ústavy a dohovoru. V citovanej časti najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba vychádzať z toho, že „*medzi účastníkmi konania nedošlo k zhodnému prejavu vôle zotrvať v pracovnoprávnom vzťahu za nezmenených podmienok*“, a preto relevantné právne predpisy bolo treba vykladať a uplatňovať práve takýmto spôsobom, a nie iným, a tým zároveň podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom (a dostatočne) odpovedal aj na argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej príslušné zákonné ustanovenie treba vykladať a uplatňovať odlišne.

V každom prípade tento postup všeobecných súdov pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade interpretácia a aplikácia príslušných predpisov najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje a na jeho meritórne preskúmanie preto ústavný súd nie je oprávnený.

K tomu treba dodať, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Námietka sťažovateľa o tom, že mu nebol oznámený termín dovolacieho pojednávania, že nemal možnosť namietať predpojatosť senátu najvyššieho súdu a že došlo aj k porušeniu ustanovenia § 205 ods. 3 OSP je *prima facie* neopodstatnená, pretože najvyšší súd rozhodol v danej veci podľa § 243a ods. 1 OSP bez nariadenia dovolacieho pojednávania; sťažovateľ, ktorý bol kvalifikovane zastúpený pred najvyšším súdom kedykoľvek mohol podľa § 44 OSP nahliadnuť do spisu (vzhľadom na dostatok času od nápadu veci na najvyšší súd až do napadnutého rozhodnutia aj pre sťažovateľa musela platiť zásada *vigilatibus iura*) a okrem toho sťažovateľ ani konkrétne neuviedol, z akých dôvodov, resp. zaujatosť ktorého sudcu/sudcov chcel namietať. Napokon, pretože krajský súd bol v danom prípade viazaný právnym názorom vysloveným v rozsudku najvyššieho súdu z 30. septembra sp. zn. 4 Cdo 67/96, aj predbežnú otázku „*platnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru danú navrhovateľovi dňa 11. októbra 2000*“ musel riešiť na základe uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu, a nie na základe „rozšíreného odvolania“.

Z týchto dôvodov je sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená.

K námietke porušenia základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) ústavy a zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru

Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) ústavy a zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru ústavný súd uvádza, že porušenie práv priznaných týmito článkami ústavy a dohovoru nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (napr. I. ÚS 44/03). Keďže v danom prípade tomu tak bolo, najvyšší súd napadnutým rozhodnutím neporušil označené základné práva sťažovateľa, ale práve naopak najvyšší súd napadnutým uznesením poskytol účinnú ochranu týmto právam sťažovateľa.

Ústavný súd napokon konštatuje, že v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia jeho práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy a čl. 17 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd jeho návrhu nevyhovel aj preto, lebo nezistil medzi týmito článkami ústavy a tvrdeným porušením týchto základných práv ústavne relevantnú (priamu) súvislosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2005